

Posudek bakalářské práce Marie Kolaříkové
Spisovatelka a její kritici. České reflexe tweetů J. K. Rowlingové o trans lidech

1. Koncepce práce

Marie Kolaříková si pro svou analýzu vybrala texty referující o sporu, který vyvolala některá vyjádření spisovatelky J. K. Rowlingové na sociálních sítích a v médiích a který se obecně týkal oblasti pohlaví a genderu, specificky pak zejména problematiky trans lidí. Jde tedy o téma značně aktuální a v současnosti často vzrušeně diskutované. Konkrétní diskurzivní události, jež byly součástí sporu, se ale vesměs odehrály mimo české jazykové prostředí. Proto se autorka nevěnovala přímo jim (byť i to by bylo velmi zajímavé), ale tomu, jak byly zprostředkovány nejčtenějšími českými zpravodajskými servery. Její analýza ukázala shody i rozdíly ve způsobech, jak jednotlivé servery (respektive jejich autoři) daný spor a jeho souvislosti s dalšími událostmi pojaly, a i když nemusíme souhlasit se všemi jednotlivými dílčími formulacemi, jež text práce obsahuje, jako celek práce přináší velmi zajímavé výsledky.

Je třeba zdůraznit, že autorka po celou dobu psaní práce postupovala velmi samostatně a systematicky a veškerá rozhodnutí činila až po důkladném zvážení různých alternativ. Výsledkem je text, který svou délkou (149 číslovaných stran, celkově 156 stran + příloha) viditelně přesahuje obvyklý rozsah nejen bakalářských, ale často i diplomových prací. Neobsahuje při tom žádné nadbytečné nebo repetitivní části, naopak snaží se o poměrně hutné vyjadřování. Jeho neobvyklá délka je dána tím, že se autorka po splnění zadání (tedy poté, co analyzovala vybraný materiál metodou členské kategorizační analýzy) rozhodla, že získané výsledky nevypovídají o zkoumaných textech dostatečně komplexně, a proto v zásadě nad rámec zadání provedla ještě analýzu těchto textů pomocí upravené metody dialogických mediálních sítí. Tím podle mého názoru v podstatě napsala nikoli jednu, ale vlastně ekvivalent dvou bakalářských prací, protože obě části by mohly být bez problémů odevzdány a obhájeny samostatně. Spojení obou metod v jedné práci je ale vhodné a funkční, jelikož obě vycházejí z konverzační analýzy a zároveň se každá z nich soustřeďuje na poněkud jiný aspekt zkoumaných textů.

Hodnocení: A

2. Metodologie

Autorka si samostatně vymezila (poměrně rozsáhlý) materiál pro svůj výzkum. Při jeho vyhledávání a třídění postupovala promyšleně, pečlivě a transparentně. V práci seznamuje čtenáře se všemi rozhodnutími, která při tom udělala, i důvody, jež ji k nim vedly. Stejně postupuje i při popisu použitých výzkumných metod a při vysvětlování toho, jaké konkrétní modifikace těchto metod její materiál vyžaduje. Důvody i způsob modifikace jsou v práci vysvětleny stručně, ale přesvědčivě.

Hodnocení: A

3. Práce s odbornou literaturou

Autorka pracuje s odbornou literaturou velmi vyzrále, což je třeba ocenit nejen proto, že jde teprve o práci bakalářskou, ale zejména proto, že informace k přístupům, jež si zvolila, bylo převážně třeba hledat v jednotlivých dílčích studiích, navíc často psaných v angličtině. Autorka prokázala, že se dovede v takovéto odborné literatuře dobře orientovat, vyhledat relevantní studie, identifikovat v nich podstatné části, srozumitelně je shrnout do teoretické

části práce a následně je vhodně aplikovat na vlastní materiál. V některých případech pořídila i své vlastní překlady podstatných anglických pasáží do češtiny nebo navrhla možné české ekvivalenty anglických termínů. Odkazování na použité prameny a literaturu je v práci pečlivé a systematické.

Hodnocení: A

4. Formální úroveň práce

Práce má přehlednou a dobře promyšlenou kompozici a je snadné se v textu orientovat, protože na začátku každé kapitoly autorka vždy čtenáře seznámí s tím, jaké bude mít kapitola části a o čem budou pojednávat. Až na několik příliš komplikovaných souvětí je psána vhodným, dobře srozumitelným odborným stylem, byť někdy trochu nevyrovnaným (na jednu stranu autorka používá stylově vysoké prostředky, jako např. tvar N pl. m. a. vztažného zájmena „jíž“, na druhou stranu se nevyhýbá některým hovorovým prostředkům, jako např. užití slovesa *jít* ve významu možnosti: „texty, jež jde zařadit do žánru“, s. 28). Výsledky analýzy pomocí každé z metod jsou v samostatných kapitolách přehledně představeny za pomoci grafů, tabulek a citací ze zkoumaných textů, po každé z těchto kapitol následuje diskuse. Celá práce je zakončena shrnujícím závěrem.

Zásadním formálním nedostatkem práce je ale to, že zejména některé její části patrně neprošly důslednou finální korekturou: Počet chybějících nebo přebývajících slov (často předložek nebo sponových sloves), chybějících nebo přebývajících interpunkčních čárek a mezer, nesprávně kladených *i/y* v koncovkách, překlepů apod. je natolik vysoký, že nemá smysl pokoušet se sem tyto případy vypisovat. Tyto nedostatky sice většinou nevedou k tomu, že by byl text nesrozumitelný, působí ale značně rušivě a v bohemistické závěrečné práci by být jednoduše neměly. (Smutným faktem, ale samozřejmě nikoli omluvou, při tom je, že v citovaných textech, zkopírovaných z nejčtenějších českých zpravodajských serverů, není takovýchto nedostatků o mnoho méně – na některé z nich autorka sama upozorňuje.)

Hodnocení: C

5. Celkové hodnocení

Bakalářská práce Marie Kolaříkové svým rozsahem, samostatností práce s odbornou literaturou i schopností uvažovat o zkoumaném tématu více než splňuje nároky kladené na texty tohoto druhu a mohla by být bez problémů odevzdána i jako práce diplomová. Její zřetelnou slabinou je však nedotaženost finální formální úpravy a z ní vyplývající značný počet formálních nedostatků. Doporučuji ji jako podklad k obhajobě a **navrhuji hodnocení velmi dobře**. V případě výborné obhajoby by bylo možno uvažovat i o hodnocení *výborně*.

V Praze 24. ledna 2024

Mgr. Alena A. Fidlerová, Ph.D.